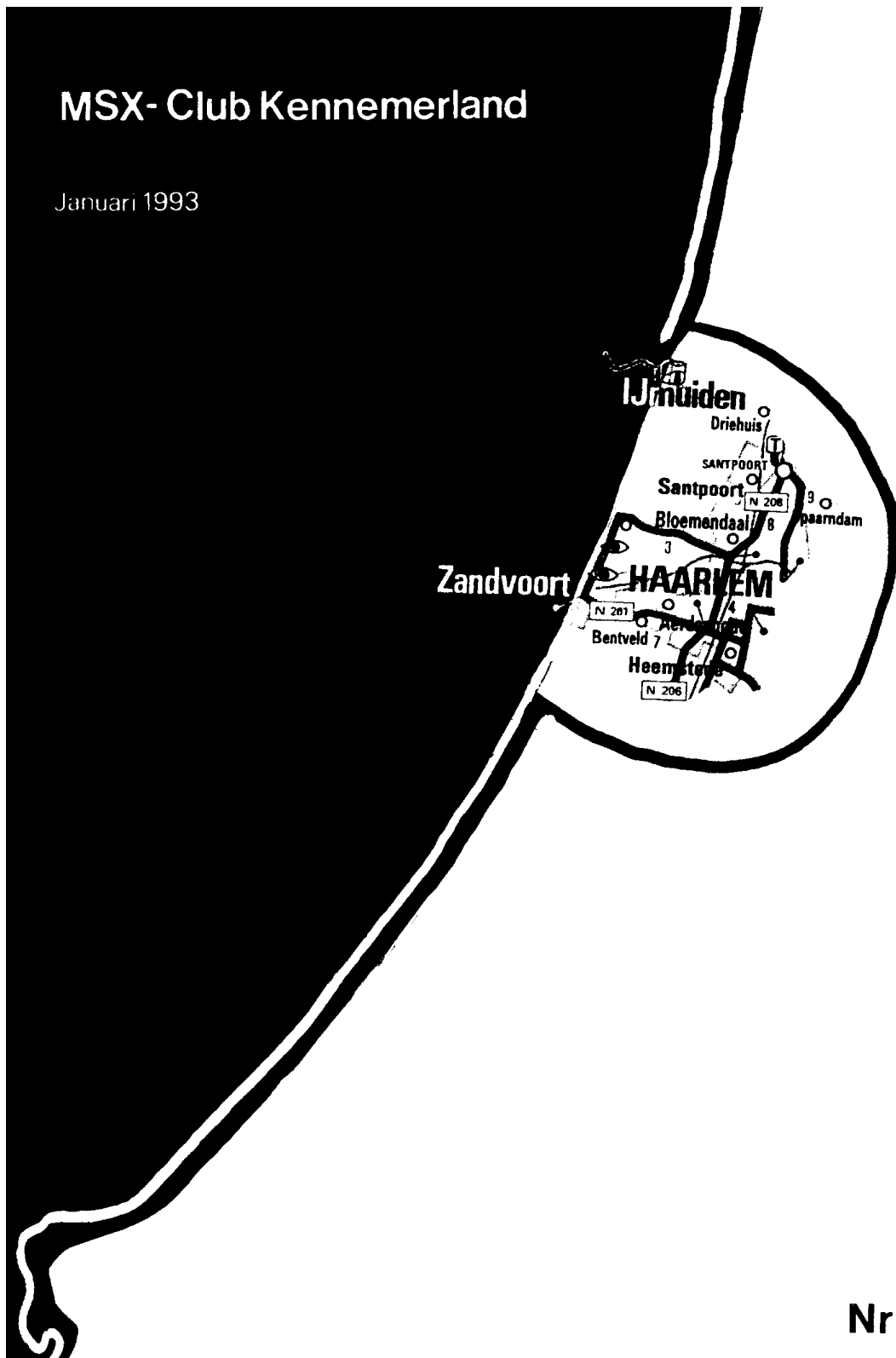

MSX- Club Kennemerland

Januari 1993

Nr 1

Scanned by Albert Beevendorp, converted to PDF by HansO, 2002

REDACTIONEEL

Welkom bij de eerste Clubdag van de MSX Club Kennemerland.
Er is heel wat voorbereiding aan vooraf gegaan maar eindelijk is het zover.
De regio Kennemerland heeft een eigen MSX Club.
Het initiatief hiervoor is ongeveer een half jaar geleden ontstaan bij het
bezoek van een van de Clubdagen van de MSX Club West-Friesland in Hoorn.
Na een gesprek met Bas Kornalijslijper (een van de initiatiefnemers aldaar)
kon er een mooi samenwerkingsverband ontstaan dat als resultaat heeft dat de
mensen in de regio Kennemerland niet meer zijn aangewezen op Club's elders
in Nederland maar nu in hun eigen omgeving terecht kunnen voor hun MSX-hobby.

Wat kunt U in het clubblad zoal verwachten?

We proberen U op de hoogte te houden van ontwikkelingen op MSX-gebied en
verder informatie te geven over de beurzen met verslagen en Software
besprekingen, ook kunt U speltips en besprekingen verwachten van zowel nieuwe
als oude spelen.

We proberen om in ieder Clubblad een Public-Domain lijst afgedrukt waar U
dan Uw keuze uit kunt maken.

Omdat de Club ook hardware kan leveren spreekt het denk ik voor zich dat de
prijslijsten hiervan ook te vinden zijn in het blad.

Verder wens ik U een plezierige middag toe en hoop U ook op de volgende
Clubdagen te ontmoeten.

MSX Club Kennemerland

Borneostraat 33

2022 XM Haarlem

Tel. 023 - 270101 (uitsluitend dinsdag's van 19.00-22.00)

BBS. 023 - 270101 (dagelijks van 22.00-06.00)

De Clubdagen zijn in 'buurthuis deFjord' aan de Paul Krugerkade te Haarlem
Vanaf 12.00 uur bent U van harte welkom.

-- Clubdag 2 -- 27 Maart

Millem Hagting.

Doelstelling:

Het bevorderen van het optimale gebruik van het MSX-systeem en de daarbij
behorende soft- en hardware. Het uitwisselen van kennis en ervaring, het
geven van demonstraties en het inschakelen van deskundigen. Kortom een
gezellig dagje computeren met mensen met dezelfde hobby en er dan ook nog
iets van opsteken.

De Club kan niet aansprakelijk worden gesteld voor ingezonden stukken van een
van de redactieleden. Ook niet voor de aangeboden artikelen d.m.v.
advertenties.

Zonder onze toestemming mag geen artikel of een gedeelte daarvan uit deze
uitgave worden overgenomen.

Een interview met Willem Hagting

WILLEM WIL JE EERST IETS OVER JEZELF VERTELLEN?

Ik ben 28 jaar en woon 2 jaar samen met Sandra.
Ik werk al weer 6 jaar bij een pharmaceutisch bedrijf
hier in Haarlem.

JE GROOTSTE HOBBY IS MSX. HEB JE OOK NOG ANDRE HOBBY'S?

Muziek om te luisteren maar ook heb ik zelf bij een drum
en bugle corps gespeeld.
En nu ben ik dus met de MSX ook met muziek bezig.
Verder ben ik soms bezig met model trainen.

WAT VIND JE ZO LEUK AAN DE MSX?

Je kunt er veel meer mee doen dan spelletjes spelen zoals
veel mensen denken.
Ik heb ook nieuwe kontakten kunnen leggen dankzij de MSX.
Ondanks dat de fabrikanten niks meer leveren worden er
toch nog steeds nieuwe dingen ontwikkeld.

WAAR GEBRUIK JIJ JE COMPUTER NU VEEL VOOR?

Voor het gebruik met telefoon modem.
Ik heb een eigen databank.
Om dat up to date te houden kost veel tijd.

IS DIT NIET EEN WAT EENZIJDIG GEBRUIK VAN DE MSX?

Ja dat is wel zo.
Jammer genoeg kom ik aan andere dingen vaak niet toe.
Maar als ik wat tijd vrij kan maken werk ik b.v. met
SOUNDTRACKER PRO van de FAC.

JE EERST CLUBDAG IS VAN START GEGAAN. SPANNEND?

Ja best wel.
Het is natuurlijk altijd afwachten hoe dat gaat.

WAT VERWACHT JE VAN DE EERSTE CLUBDAG?

Ik hoop natuurlijk dat het een succes wordt.
Dat de bezoekers zich amuseren en dat ze na afloop
zeggen " de volgende keer kom ik weer".
Dat wil je tenslotte bereiken met een eigen club.

KUN JE NOG MENSEN GEBRUIKEN BINNEN DE CLUB?

Natuurlijk, mensen die enthousiast zijn zijn altijd welkom.
Voor het clubblad heb je nu eenmaal copy nodig.
Want zonder copy geen clubblad.

HEB JE DE CLUB IN JE EENTJE OPGEZET?

Het idee was van mijzelf, maar dankzij de hulp van o.a. Bas Kornalijnslijper van West Friesland en ook dankzij de inzet van Paul de Vries en Patricia de Groot en natuurlijk Sandra mijn steun en toeverlaat had ik het nooit zo ver kunnen krijgen. En natuurlijk de mensen die op hun manier hebben geholpen ook mijn dank.

WIL JE NOG IETS TOEVOEGEN AAN DIT INTERVIEW?

Alleen dat de club een succes wordt nu en in de toekomst.

WILLEM BEDANKT VOOR DIT INTERVIEW.

CURSUS MACHINETAAL VOOR DE MSX

Het taleninstituut NTI geeft ook voor de MSX cursussen. Er is een BASIC-cursus en voor de gevorderden een machinetaal-cursus. De cursus is met nadruk gericht op MSX-1 met hier en daar wijzigingen en aanvullingen voor MSX-2. Bij de cursus wordt tevens een RDMPACK-compiler meegeleverd. Ik ben nog geen professional (zoals Hayo Rubingh en André Ligthart) in machinetaal, dus ik zal het ook vanuit dat oogpunt een indruk op papier proberen te zetten.

Er zijn 12 lessen, waarvan je er één per maand krijgt. Het is gelukkig wel mogelijk om uitstel aan te vragen, wanneer je ook nog andere bezigheden hebt. Bij elke les horen huiswerk-opgaven, die je naar het NTI opstuurt om daar nagekeken en te worden. Je krijgt een leraar toegewezen met wie je ook telefonisch contact kunt hebben, wanneer je het niet meer ziet zitten.

Het niveau is toch behoorlijk hoog, maar alles wordt wel goed uitgelegt. Veel beter dan wat ik op de HTS krijg... De vragen zijn pittig. De hele interne werking van de processor in de 'geliefde' MSX kwam duidelijk en zeer uitgebreid aan bod. Ook de manier van hexadecimaal, octaal en binaire talstelsels kwamen duidelijk aan de orde. Toch ben ik behoorlijk tevreden, alhoewel het tempo mij toch soms iets te hoog was.

Ik raad deze cursus iedereen aan die meer uit zijn MSX wilt halen. Vooral de MSX-1-bezitters is dit zeer interessant. Je moet er wel serieus mee beginnen, omdat de prijs van deze cursus wat aan de hoge kant is (f 90,- per les), maar dat vond ik deze investering het zeker waard.

Wie meer interesse kan het beste het NTI bellen of even bij mij langs komen om de lessen te bekijken.

Menno Bot

ENKELE BASIC-COMMANDO'S

Enkele weken geleden vroeg onze voorzitter of ik een stukje wilde schrijven over (voor hem nog) een vrij onbekend MSX BASIC-commando. Dit is MERGE, maar ik begin met een een handig commando nl. RENUM.

RENUM is een commando dat het programmeren kan vergemakkelijken. Het moet in de directe mode worden ingetypt, dus niet in het programma zelf. RENUM geeft de regels een nieuw nummer en slaat iedere keer 10 regels over.

```
10 CLS
15 PRINT "Een geweldig programmaatje..."
20 END
```

Wanneer U nu intypt: RENUM (RETURN) ziet het programma van er nu zo uit:

```
10 CLS
20 PRINT "Een geweldig programmaatje..."
30 END
```

Het nut hiervan is dat U nu gemakkelijker regels kunt tussenvoegen, en niet het programma hoeft over te typen met nieuwe regelnummers.

Met het commando MERGE kunt u programma's aan elkaar vastknopen. Het ene programma moet in het geheugen staan, de andere op disk of cassette en moet allemaal lagere of hogere regelnummers hebben.

Voorbeeld:

Het bestand op disk in drive A met hogere regelnummers en bestandsnaam MENNO.BAS (extensie afgeleid van onze voorzitter). NB. (Het bestand moet wel in ASCII gesaved zijn, dus SAVE"A: MENNO.BAS",A

```
30 PRINT "Menno"
40 END
```

In het geheugen:

```
10 CLS
20 PRINT "Hallo ";
```

Nu typen we in: MERGE "A: MENNO.BAS" [RETURN]

LIST [RETURN]

```
10 CLS
20 PRINT "Hallo ";
```

Vervolgens kunt U het programma bewaren.

Wanneer U ook problemen heeft met een BASIC-commando kunt U ons dat laten weten. U hoeft zich er niet voor te schamen.

Menno Bot

HARDWARE-UITBREIDINGEN

Door het gebruik van nieuwe technieken is het mogelijk onze prijzen drastisch te verlagen en dankzij de grote vraag is de prijs nog meer verlaagd (okt. 1992). Uiteraard zijn deze uitbreidingen volledig betrouwbaar. Op iedere uitbreiding geven wij een half jaar garantie.

INTERNE GEHEUGENUITBREIDINGEN VOOR MSX-2 (getest op 7 MHz)

Philips 8220	naar	256 kB	f	150,--
Philips 8220	naar	512 kB	f	225,--
Philips 8230	naar	256 kB	f	150,--
Philips 8230	naar	512 kB	f	225,--
Philips 8230	naar	1024 kB	f	350,--
Philips 8235-00	naar	256 kB	f	100,--
Philips 8235-00	naar	512 kB	f	200,--
Philips 8235-00	naar	1024 kB	f	300,--
Philips 8235-20	naar	256 kB	f	125,--
Philips 8235-20	naar	512 kB	f	225,--
Philips 8235-20	naar	1024 kB	f	300,--
Philips 8245	naar	256 kB	f	125,--
Philips 8245	naar	512 kB	f	225,--
Philips 8245	naar	1024 kB	f	300,--
Philips 8250 / 8255 / 8280	naar	256 kB	f	100,--
Philips 8250 / 8255 / 8280	naar	512 kB	f	225,--
Philips 8250 / 8255 / 8280	naar	1024 kB	f	300,--
Philips 8250 / 8255 / 8280	naar	2048 kB	f	450,--

Philips 8250 / 8255 / 8280 van 256 kB naar 512 kB
(Prijs op aanvraag)

Sony F500	naar	256 kB	f	150,--
Sony F500	naar	512 kB	f	225,--
Sony F700	naar	512 kB	f	200,--
Sony F700	naar	1024 kB	f	275,--
Sony F700	naar	2048 kB	f	425,--
Sony F700	naar	4096 kB	f	725,--
Sony G900 (*)	naar	256 kB	f	250,--
Sony G900 (*)	naar	1024 kB	f	350,--

(*) = incl. slotaanpassing

INTERNE GEHEUGENUITBREIDINGEN VOOR MSX-2+ EN MSX-TURBO-R

Sanyo Wavy 70	naar	256 kB	f	100,--
Sanyo Wavy 70	naar	512 kB	f	175,--

Panasonic A1ST	naar	512 kB	f	100,--

EXTERNE MEMORY-MAPPERS UITBREIDEN. Deze memory-mappers moeten wel bij de club of bij MK Public Domain gekocht zijn.

1024 kB	naar	2048 kB	f	125,--
1024 kB	naar	4096 kB	f	375,--
2048 kB	naar	4096 kB	f	250,--

OMBOUW VAN MSX-2 NAAR MSX-2+

Philips 8235/00-8235/20-8245-8250-8255-8280 f 250,--
Bij de Philips 8280 is het niet mogelijk om op screen 12 te digitalizeren, op screen 8 is dit echter nog wel mogelijk.)
Philips 8250/8255/8280 indien gewenst met 2/2+ schakelaar.
Philips 8235-00/8235-20/8245 niet omschakelbaar.

Sony F700 f 250,--
LET OP! MSX-2+ ombouw voor Sony F9, F500 en G900 is gestaakt.

Ook kunt U uw computer geschikt maken voor het gebruik van een dubbelzijdige diskdrive. Dit is inclusief disk-drive, diskrom en kabel.

Philips 8230 f 200,--
Philips 8235-00 f 200,--
Philips 8235-20 f 200,--

U kunt ook een tweede diskdrive in laten bouwen.

Philips 8250 f 175,--
Sony G900 f 175,--

Externe drive's met voeding en behuizing en kabel.

Philips 8230 f 250,--
Philips 8235-00/20 f 250,--
Philips 8245 f 250,--
(De Philips 8245 beschikt niet over een aansluiting voor een tweede drive. Voor f 50,-- heeft deze computer een aansluiting die noodzakelijk is voor een B-drive.)

Sony F500 f 250,--
Sony F700 f 250,--

Het is zelfs mogelijk om uw externe drive met diskinterface geschikt te maken voor dubbelzijdig gebruik. Het is mogelijk om één of twee drives in te bouwen.

Sony, Philips of JVC (1 drive) f 275,--
Sony, Philips of JVC (2 drives) f 400,--

Overige hardware

- Turbo 7 MHz (zelf inbouwen, met beschrijving) f 65,--
- Turbo 7 MHz (laten inbouwen) f 85,--
(Uitzonderingen: Philips 8230/8235-00/8235-20/8245)
- Schakelaar in SCC-cartridge f 10,--
- Snelle diskrom Sony HB-F700 f 25,--
- Snelle diskrom Philips NMS 8250/55/80 f 25,--
- Geluidsaanpassing voor Philips NMS 8250/55/80 f 10,--
i.v.m. FM-PAC en SCC.
- Toshiba MSX-Audio met sample-chip en schakelaar f 50,--
- Gewijzigde ROM voor Philips Music Module f 25,--
- Hebt U een kabel nodig, geen probleem. Is deze niet in voorraad, dan wordt deze voor U gemaakt.
- Reparaties mogelijk!!!

Frijswijzigingen omhoog of omlaag onder voorbehoud!!!

NIEUW IN DE PUBLIC DOMAIN-BAK: EASY/SDOS

De diskette is keurig ingedeeld in directories. In de hoofd-directory vinden we de systeemfiles en wat batch-files. Verder de sub-directories SDOS (SuperDOS), EASY en HELP. In de directory HELP staat een text-file die het programma EASY in zijn geheel documenteert, wat bij mij zeer duidelijk over kwam.

Na het intoetsen van een E in MSX-DOS 2 wordt EASY ingeladen. EASY is een grafische interface, dat wil zeggen dat alles waarvoor vroeger DOS-commando's voor ingevoerd moesten worden nu met de muis bestuurd wordt, vergelijkbaar met Hybrid van Sony of Ease van Philips. Een muis is dus een vereiste. Alle 'files' worden als iconen weergegeven die overigens ook zelf aangemaakt kunnen worden. Er zijn al vele iconen aanwezig (voor TED, DP, enz.). EASY bestaat uit een Program Manager en een File Manager. Via de Program Manager kunnen programma's worden opgestart die in logische groepen zijn verdeeld (spellen, utilities, muziek, graphics, enz). Ook kan de gebruiker nieuwe programma's toevoegen en er een icoon bij kiezen. De iconen met de programmanamen erbij kunnen ook gesorteerd weergegeven worden. Een ander onderdeel van EASY is de File Manager. Hier kan van alles met files uitgehaald worden. Ook hier wordt bij elke file een icoon geplaatst, maar nu wordt er naar de extensies gekeken (BIN-files, BAT-files, enz.). Er kunnen files worden gekopieerd, gewist, geprint. De namen van files kunnen worden veranderd, een file kan ge-EDIT worden. De inhoud van files (meestal tekst-files) kunnen getoond worden. Een andere directory kan bekeken worden, andere diskette-eenheden (ook harde schijven) kunnen worden aangestuurd. Allerlei instellingen zijn mogelijk. Kortom: EASY is een compleet besturings-systeem dat vele mogelijkheden biedt en tevens werkt met de nieuwste hardware.

SuperDOS is een ander programma dat ook op deze disk staat. SuperDOS is vergelijkbaar met Norton Commander op de PC. Net als EASY is SuperDOS gemaakt om het werken met files aangenamer te maken. Het is echter niet grafisch en ook de muis wordt niet gebruikt. Toch is SuperDOS een heel aardig hulpje voor diegenen die niet met MSX-DOS overweg kunnen of die gewoon geen zin hebben instructies in te voeren. Naast al het standaard-gebeuren biedt SuperDOS wel opties die MSX-DOS niet heeft. Een willekeurig aantal aangewezen files kan zonder probleem gekopieerd worden en een kleine EDITOR laat ons tekst-files snel en eenvoudig veranderen. Ook waarvan je in MSX-DOS denkt: "Hoe ging dat ook al weer?", is in SuperDOS allemaal menugestuurd, dus veel eenvoudiger, zoals het 'READ ONLY' of 'HIDDEN' maken van files.

Ik kan over deze diskette niets anders dan enthousiast zijn! Verplicht voor alle DOS 2.XX gebruikers!

André Ligthart

De Computer.

De opmars is niet meer te stuiten
we kunnen er niet meer van buiten.
Wie denkt dat dit een lofzang is
heeft het echter grondig mis.
Ja zo'n ding moet je juist programmeren
hij is te stom om zelf iets te leren.
Ook is gebleken intussen
ze zijn vatbaar voor virussen.
Het staat vast als een huis
Zo'n ding heeft ook een binding met een muis
Wat dat inhoud weet ik niet meer
misschien wel onze lieve Heer.
Ook zijn ze van streek te maken
iemand probeert ze dan te kraken.
Ik ga weer aan het werk met mijn rekenliniaal
dan is de toestand voor mij weer normaal.

Een schrijver.

Club, telefoon en ons PRIVE

Willem heeft elke dinsdagavond van 17.00 tot 22.00 telefonisch spreekuur. U kunt dan terecht met vragen over Uw computer en zaken die daarmee te maken hebben.

We hebben dit om de volgende reden ingesteld:

Regelmatig gebeurt het dat als wij zitten te eten, visite hebben of gewoon lekker tv zitten te kijken dat de telefoon gaat.

Alleen tot mijn spijt als het een msx gebruiker is is Willem gelijk een half uur niet aanspreekbaar.

Nu dit regelmatig voorkomt drijft dit ons priveleven te bederven.

Ik denk niet dat dat de bedoeling is.

Ik hoop op Uw begrip en medewerking zodat het voor ons ook een hobby blijft.

Mocht U de gelukkige bezitter van een modem zijn, kunt U Willems BBS elke avond tussen 22.00 en 6.00 bereiken.

Als U even een berichtje plaatst met Uw vraag(en) zal Willem ze in het BBS via een retourberichtje beantwoorden.

Hij leest elke avond de nieuwe berichten door.

Advertenties in het Clubblad ?

Zoals U hieronder ziet bestaat er de mogelijkheid voor bedrijven om in het Clubblad te adverteren. We doen dit om de gelden die hiervoor binnenkomen te kunnen gebruiken voor de Club.

Als U zelf echter iets wilt kopen/verkopen kunt U dit doen dmv een kleine Gratis advertentie op de achterkant van het Clubblad.

Er bestaat dus de mogelijkheid voor bedrijven om te adverteren in het Clubblad tegen hele gunstige voorwaarden. (informeer bij de redactie hiervoor)

Willem Hagting.

bouwbedrijf

stadswerk **bv**

**NIEUWBOUW
VERBOUW
RENOVATIE
RESTAURATIE
ONDERHOUD**

HOOFDORP (02503) 3 55 44

PD wat is dat?

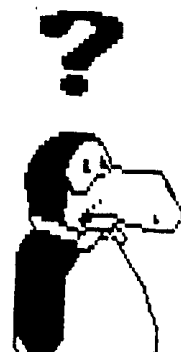
Af en toe krijgen we zo'n vraag van wat wordt hiermee bedoelt?

We zullen proberen om in de komende Clubbladen U wat meer verklaringen te geven van afkortingen en begrippen die voor de doorgewinterde MSX'er duidelijk zijn, maar die voor beginnende en "vastgeroeste" msx'ers vaak onduidelijk zijn.

Mocht U zo'n woord hebben laat het dan even weten we kunnen dan een verklarings-woordenlijst maken zodat een ieder weet waar we het over hebben.

Deze keer komen de eerste woorden en we hopen dat na enkele maanden deze lijst voor iedereen een gebruiks voorwerp wordt om de vaak "technische-praat" te kunnen volgen.

- PD (Public Domain)= Software waar geen copyright op staat en dus door een ieder mag worden gekopieerd.
- FM-PACK(K) = Cartridge om muziekprogramma's te beluisteren/gebruiken of voor het geluid bij sommige spelletjes.
- CARTRIDGE = Insteekmodule voor in extern slot.
- MUSIC-MODULE = Cartridge voor maken/afspelen van Muziek.
- MODULE = Kastje met elektronica-print voor uitbreiding computer dmv extern slot.
- SCC CARTRIDGE = Spelmodule met aparte geluidschip die dmv schakelaar gebruikt kan worden om muziek af te spelen.
- MODEM = Insteek module om dmv software programma te kunnen bellen.
- BBS = Te bereiken dmv Modem voor opvragen van informatie of gegevens.
(zie ook interview met Andre Neesen)
- MEMORY MAPPER = Externe geheugen-uitbreiding dmv insteek module

OMBOUW TOSHIBA MUSIC MODULE

Zoals bekend is het niet mogelijk om met de Toshiba Music Module samples op te nemen en af te spelen. Ook het gebruik van CALL-commando's in BASIC gaat mis wanneer U deze module in de computer steekt. Aan die nadelen kan nu een einde worden gemaakt door een ombouw, ontwikkeld door MSX-Club West-Friesland.

Voor het afspelen van samples, wordt er een RAM-chip bijgeplaatst. Het maken van samples is dan nog niet mogelijk. Hiervoor moet de module namelijk van een microfoon-ingang worden voorzien. Deze ingreep is waarschijnlijk binnenkort ook mogelijk. Het CALL-commando-probleem wordt opgelost door de Music Module van een schakelaar te voorzien. Hiermee wordt het ROM aan- en uitgeschakeld.

Ik (Menno) heb de module opengehaald om het soldeerwerk te bekijken. Hier is niets op aan te merken, ondanks het feit dat het bijplaatsen van een RAM-chip niet gemakkelijk is. We hebben de aangepaste module getest met FAC-Soundtracker, wat nu zonder problemen werkt.

PRIJZEN:

RAM-chip 32 kB	f 40,-
ROM-schakelaar	f 10,-

Totaal	f 50,-

- Naam: Music disk #4
Medium: 1 * 2DD, vanaf MSX-2
Afkomstig van: Impact
Prijs: f 12,50
Korte omschrijving:

Dit is alweer de vierde muziek-verzameldisk van Impact. Ook deze begint met een introscherm begeleid door een 'Jungle-sound'. Ook op deze disk zijn 14 muziekstukken te beluisteren. Deze muziek kan met de 'player' afgespeeld worden, maar ook met FAC Soundtracker. Gitaarsolo's en diverse vreemde effecten maken de muziek tot een lust voor het oor. Pulsar is geen onbekende en klinkt uitstekend met de samples. Copocabana en vele andere nummers zorgen ervoor dat deze disk bij iedere muzikliefhebber welkom is.

Bas Kornalijslijper

- Naam: Frantic
Medium: 1 * 2DD, vanaf MSX-2
Afkomstig van: ANMA
Prijs: f 34,95
Korte omschrijving:

Dit is het nieuwste spel van ANMA en is onder andere bij de club verkrijgbaar. Wat het eerst opviel zijn enkele overeenkomsten met NO FUSS, maar dit bleek echter een heel ander spel te zijn.

Vervolgens verschijnt de tekst Amazing ANMA of had dit nu MAZDA moeten zijn? Maar goed, de demo begint. Franc zit een krant te lezen en ziet een advertentie staan, waarin men een butler zoekt. Omdat Franc een ontslagen butler is, kan hij deze baan goed gebruiken. Hij zou dan goed betaald krijgen en goed behandeld worden. Franc begrijpt alleen niet wat er met de grote belevenis bedoeld wordt. Franc gaat meteen solliciteren. Eenmaal aangekomen ziet Franc dat het een heel hoog gebouw is. Franc gaat naar binnen en staat oog in oog met een vreselijk enge man, Earl Cramp. Franc wordt gedwongen om butler te worden, dus 'U moet Franc helpen om uit het huis van Earl Cramp te ontsnappen.

De hele demo wordt begeleid door schitterende FM-PAC en PSG-muziek. Het is een platvormspel dat het beste te vergelijken is met King's Valley 2 en USAS. Ook elementen van Eggerland zijn in dit spel te vinden. Je loopt met een dienblad boven je hoofd en het is de bedoeling om dit dienblad heelhuids af te leveren bij de gast van Earl Cramp. Hamburgers en toffees pakken kan je leven verlengen, want er zijn veel gevaren zoals druppels, spiezen uit de grond, drijfzand en kanonnen die kogels afschieten. Ook zijn er vogels die je dienblad kunnen laten vallen. Spinnen en springers maken je het er niet makkelijker op. Knagers zitten echter niet achter je aan, want deze kunnen juist behulpzaam zijn, maar raak ze niet aan! Je staat er niet alleen voor, want overal liggen bommen, waarmee muren zijn op te blazen (HERO). Ook kan je water spugen, maar drink genoeg. Blokken verschuiven om bijvoorbeeld verder te kunnen en om een knager aan het werk te zetten. Vele malen dient het dienblad op de grond gelegd te worden, omdat je met het dienblad een stuk groter bent. Dit spel is eigenlijk één grote puzzel en zal niet zo snel uitgespeeld worden. Hiervoor zijn de passwords en een continuefunctie.

Het geheel zit in een grote doos met kleurenkaf en Nederlandse handleiding. Dit spel moet iedereen aanschaffen!!!

BASIC-TIP

Een ASCII-bestand of een tekstbestand uit Tasword MSX-2 of TED kan zoals bekend in MSX-DOS op de volgende wijze worden bekeken:

```
A>TYPE NAAM.TXT (RETURN)
```

Waarbij 'NAAM.TXT' de bestandsnaam is.

In BASIC is dit echter ook goed mogelijk, iets dat veel mensen volgens mij nog niet weten. Op de volgende wijze kan een tekstbestand in BASIC worden bekeken:

```
COPY "NAAM.TXT" TO "CON"
```

Hierbij is 'CON' een afkorting voor console, wat in dit geval het beeldscherm is. Met de toetscombinatie CTRL-S kan de tekst op elk gewenst moment even worden stil gezet. Voordeel van deze truc is vooral dat men niet steeds middels CALL SYSTEM eerst naar DOS moet, om daar de tekst te bekijken om vervolgens via het BASIC-commando weer naar BASIC terug te keren.

Hayo Rubingh

MSX-INTRODUKTIEBOEKJE

Een gids voor beginnende MSX'ers, samengesteld door MK, PTC, HCC MSX en MSX Computer Magazine.
Dit 60 pagina's tellend boekwerkje bevat zeer veel informatie voor zowel de beginnende als de gevorderde MSX'er. Zo vinden we in dit boekje een redelijk compleet overzicht van MSX-adressen en een overzicht van alle BASIC-commando's. Andere onderwerpen die behandeld worden zijn: constanten en variabelen in MSX-BASIC, foutmeldingen, kleurcodes en operatoren. Tot slot een aantal korte listings die de mogelijkheden van het MSX-systeem demonstreren.
De prijs is slechts f 1,--, dus dit is volgens ons een verplichte aanschaf. Het beginnersboekje is onder andere verkrijgbaar bij de club.

Hayo Rubingh

MEMORY-MAPPERS

Sinds enige tijd verkoopt MSX-Club West-Friesland en vanaf nu ook MSX-Club Kennemerland memory-mappers van 1, 2 en 4 MEGABYTE in het formaat van een kleine cartridge. Zelf heb ik nu de 2 MEGABYTE versie en zal de mogelijkheden nu bespreken.

Er is momenteel nog weinig software dat gebruik kan maken van de grotere geheugens. Sinds de komst van Memman wordt dat gelukkig meer. Voor de spellenfreaks is een grote memory-mapper niet interessant. Voor hun is 512 kB al meer dan genoeg. Voor geluid en grafische toepassingen kan een memory-mapper zeer handig zijn. Sommige programma's kunnen mee overweg (FM-FAC, Sample box). U kunt dan hele liedjes in de computer invoeren.

Men kan de memory-mapper ook als ramdisk installeren. Dat is gemakkelijk bij het kopiëren van bestanden, maar kan ook dienen als opslagmedium voor tekeningen. Door de tekeningen achter elkaar te laden krijg je een soort tekenfilm-effect, wat heel professioneel aandoet.

Het grote minpunt is dat er geen handleiding bij de memory-mapper meegeleverd wordt, zodat alles zelf uitgezocht mag worden. Op de clubdagen krijgt U wel alle uitleg. Er wordt een disk meegeleverd met utility's, zoals een ramdisk, maar de bijbehorende dokumentatie (op disk) is slecht. Een tweede en niet zo belangrijk minpuntje is dat van de besturingschips in de cartridge de type-nummers zijn weggeveild. Wanneer er wat kapot mocht gaan, bent U verplicht dit te laten repareren bij MSX-Club West-Friesland. Dit is gedaan om namaak te voorkomen en ik verwacht toch niet dat er wat kapot gaat! Het soldeerwerk en de print zagen er overigens netjes uit.

Wie de memory-mappers wil aanschaffen, zou ik toch de grootste versie, de 4 MB, aanraden. (Alleen wanneer de financiële middelen toereikend zijn.) Wanneer U de kleinere versie aanschafft wilt U later toch wel een grotere versie. Overigens is het ook mogelijk een 1 of 2 MB versie van meer geheugen te voorzien bij de club.

De memory-mappers werken op 7 MHz, op een TURBO-R en ook in de slot-expander. Dus mocht U later willen uitbreiden, dan bent U niet verplicht om een andere memory-mapper aan te schaffen.

Menno Bot

NBBBS

Hieronder een interview met het hoofd van NBBBS,
Andre Neesen.
NBBBS betekent: 'Nothing But Bulletin Board Systems'.

Waarom is NBBBS opgericht?

Nbbbs is opgericht om sysop's en users te kunnen helpen
in modeland.
Dat is In principe waarom we het hebben opgericht.
Ook omdat de Svn niet erg lekker verliep toenertijd.
En ook omdat voor de normale users (msx1,2,2+,turbo)
niet veel goede info aanwezig was hadden we het idee dus
om actuele info te leveren en beter als alle andere instanties
(MCM,MSX MOZAIEK,MSX GIDS..enzo). Vandaar dat Jan broeze,
Jos de vries en ik) Nbbbs hebben opgericht.....

Wat is het doel van NBBBS?

Het doel is om met elkaar een soort grote club elkaar
te helpen.
Om zo MSX nog te promoten en mensen zonder problemen
te kunnen helpen.
Omdat het is gebleken dat er te weinig wordt gedaan
op dat gebied.

Hoe probeert men dit doel te bereiken?

We willen als je lid wilt worden dat je een beetje eigen
tijd erin steekt om info te leveren..actule dingen..
uitleg over bepaalde uitpakkers..enzo..mensen zodanig in
te delen dat als je een probleem de lijst erbij pakt en zo
iemand kan doorverwijzen.
ZO Creer je een goed samenwerkingsverband....

Wie kan er allemaal lid worden, en hoe moet je dat dan worden?

Lid worden kan IEDEREEN..er zit 1 maar aan..je hebt een
proeftijd van 1 half jaar om te bewijzen dat je gemotiveerd
bent om mee te werken!
Dit omdat blijkt dat er teveel mensen zijn die dat niet
volhouden cq niet kunnen volhouden.
Lid worden kan je via een aanvraag formulier
(te verkrijgen bij MOSH of DR.LINE) vul die in en je bent
aspirant lid!..
Ben je lid krijg je een hoger level en meer toegang tot
diverse bgg's!
Vandaar dat we die selectie hebben omdat er teveel mensen
van dat voordeel gebruik maakte en niks deden.

Wat is men van plan voor de toekomst?

De plannen zijn :

Een Public domain diskette uit brengen om NBBBS te promoten
Een Public Domain Magazine waarin leden makkelijk een soort
maandelijks Krantje hebben Op beurzen staan,promotie nbbbs
(ook via mail merge internationaal)
Om internationaal info te krijgen...
2 keer per jaar alle leden proberen bij elkaar te krijgen..
voor een meeting om zo de barriere te doorbreken dat sysop's
elkaar kennen van typen..om zo Ook een leukere
samenwerkingsverband te krijgen.

Andre Spreekt

Ik wou graag dit nog aan iedereen kwijt.Kijk NBBBS is nog
in een begin stadium,IK en MEERDERE willen MSX LEVEND houden
door deze service wat we nu brengen groot te maken..de meeste
databanken leveren software en te weinig databanken maken de
naam BBS (BULLETIN BOARD SYSTEM) niet waar....
Daarom is het belangrijk dat er zoiets als wij er zijn.
Niet omdat Ik het wil Maar omdat JULLIE het nodig hebben..
een must in MSX land!
Heb je dus vragen op ELK gebied..BEL en je hebt bijna altijd
een antwoord!
En je HOEFT niet perse lid te zijn om te vragen !

Mocht je vragen hebben over NBBBS je kan ons bereiken op

MOSH BBS - 24 UUR ONLINE - 02260-12649 - ANDRE NEESEN
DR.LINE - 24 UUR ONLINE - 05486-19412 - JAN BROEZE

PUBLIC DOMAIN-BAK

Ook de MSX-Club Kennemerland zal op zijn clubdagen
een PD-bak hebben.
Deze bak zal het zelfde van inhoud zijn als die van
West-Friesland.
De club probeert op de clubdagen ook diskettes te
kunnen leveren aan haar leden.
We zijn natuurlijk altijd op zoek naar diskette-
leveranciers die voor een redelijke prijs grote
aantallen kunnen leveren, zodat U als lid hier ook
Uw voordeel van heeft.

Paul de Vries zal de PD-bak gaan beheren in samen-
werking met Paul Brugman van MSX-Club West-Friesland.
Mocht U leuke PD hebben die nog niet in onze bak
voorkomt houden we ons hiervoor aanbevelen.

Wilt U iets uit de PD-bak gekopieert hebben dan kost
U dit f 0,50 exclusief een diskette.

Sandra Ruwiel

IN DE REKKEN.....

In deze rubriek vindt U de clubprodukten en de produkten die uit voorraad leverbaar zijn. Het kan gebeuren dat een artikel niet meer in voorraad is en besteld moet worden. De levertijd bedraagt dan slechts één week.

MSX-2 software:

- Nosh (ANMA, 1 * 100)	f 29,95
- Frantic (ANMA, 1 * 200)	f 34,95
- Super Index (3 * 100)	f 25,--
- Quinch (NCEV, 1 * 200)	f 7,50
- Magnar (MSX-Club Gouda, 3 * 100)	f 45,--
- Megadoom (MSX-Club Gouda, MSX-2+, 2 * 200)	f 40,--
- Video Manager (MSX-Club Gouda, 1 * 200)	f 35,--
- Pulldown Menu Designer (NMC, 1 * 100)	f 15,--
- Troubles in Town (1 * 200)	f 29,95
- Solitaire (1 * 100)	f 19,95
- QOP (1 * 200)	f 19,95
- Castle Escape (1 * 200)	f 19,95
- Spellen verzamel disk #1 (2 * 200)	f 19,95
- Spellen verzamel disk #2 (2 * 200)	f 19,95
- Dynamic Publisher 1.0 (1 * 100)	f 89,50
- Dynamic Publisher (DOS 2.20 en HD, 1 * 100)	f 119,50

Muziek-software:

FAC-demo 1 "The FAC"	f 7,50
FAC-demo 2 "Xylonite"	f 7,50
FAC-demo 3 "Revolution"	f 7,50
FAC-demo 4 "Facmanschap is meesterschap"	f 10,--
FAC-demo 5 "Total Confusion"	f 10,--
FAC-Synth Power #1	f 10,--
FAC-Synth Power #2	f 10,--
FAC Sound Sampler	f 10,--
FAC Soundtracker 2.01	f 45,--
FAC Soundtracker Pro	f 65,--
FAC Sound Sampler data disk	f 6,50
FAC Sample disk #1	f 10,--
FAC Sample disk #2	f 10,--
FAC Sample disk #3	f 10,--
FAC Sample disk #4	f 10,--
FAC Music disk #1	f 10,--
FAC Music disk #2	f 10,--
FAC Music disk #3	f 10,--
MSX Magic Sample disk	f 7,50
Sound Gallery (NCEV)	f 7,50
Impact Musix disk #1	f 10,--
Impact Musix disk #2	f 10,--
Impact Musix disk #3	f 12,50
Impact Musix disk #4	f 12,50
Impact House disk #1	f 12,50
Impact SCC disk #1	f 10,--
Impaccen en wegwezen	f 10,--
Impaccable	f 10,--

Hardware:

- 1024 kB externe memory-mapper	f 300,--
- 2048 kB externe memory-mapper	f 425,--
- 4096 kB externe memory-mapper	f 675,--
- Turbo 7 MHz print incl. inbouwschema	f 65,--
- Dubbelzijdige disk-drive voor inbouw	f 150,--
- Externe dubbelzijdige B-drive (in behuizing, met voeding en kabel)	f 250,--
- 34-aderige kabel voor drive	f 25,--
- Gewijzigde ROM voor Philips Music Module	f 25,--
- Snelle diskrom voor Sony HB-F700	f 25,--
- Snelle diskrom voor Philips NMS 8250/55/80	f 25,--
- Systeemrom voor dubbelzijdig gebruik (8235/20) (Deze ROM is ook nodig voor Turbo 7 MHz in een Philips 8235/20 en 8245.)	f 25,--
- FM-PAC	f 125,--
- MSX-DOS 2.20 (incl. software)	f 65,--
- FAC MIDI-Interface	f 99,--
- Diskettes (10 stuks)	f 11,--

Clubbladen:

- MSX-Club West-Friesland nr. 3	f 2,50
- MSX-Club West-Friesland nr. 4	f 2,50
- MSX-Club West-Friesland nr. 5	f 2,50
- MSX-Club West-Friesland nr. 6	f 2,50
- MSX-Club West-Friesland nr. 7	f 2,50
- MSX-Freak nr. 1 (52 blz.)	f 3,50
- MSX-introductieboekje	f 1,--

Beperkte voorraad, dus UP=UP:

- MT-Base (MSX-1 ROM)	f 20,--
- MT-Base II (MSX-1 ROM)	f 25,--
- MT-Debug (MSX-1 ROM)	f 20,--
- SONY RS-232 Interface (zonder behuizing)	f 75,--
- MT-Telcom II modem (incl. software)	f 50,--
- Philips NMS 1250 modem (incl. software)	f 50,--
- Diskettebox voor 80 diskettes	f 10,--

De bovenstaande bedragen gelden wanneer U een bestelling op één van de clubdagen of op het 'bekende' adres ophaalt. Wilt U de bestelling via de post ontvangen, dan zijn alle bedragen exclusief portokosten.

U kunt uw bestelling telefonisch of schriftelijk doorgeven.

Prijswijzigingen onder voorbehoud.

Te Koop Philips 8250, tweede drive al ingebouwd,
Externe Memory Mapper van 512Kb, Philips Groenbeeld monitor,
Joystick en diverse software Prijs f800,=
Telefoon 023-270101 (na 22.00 uur uitsluitend modem)

Te Koop SONY 500-P 1drive/128Kb Prijs f350,=
Telefoon 023-270101 (na 22.00 uur uitsluitend Modem)

Te Koop PC-286 + VGA met 21Mb Hard-Disk, monochroom monitor
Hercules-type en software Prijs f850,=
Telefoon 023-270101 (na 22.00 uur uitsluitend Modem)

Te Koop SONY-Muis Prijs f75,=
Info bij de Club

Te koop: Sony kleuren-monitor met diverse aansluitingen en
Philips TV-tuner. Info bij MSX-Club West-Friesland.

Te koop: Disc-Station #8 met CD-single f 60,--. Ook Disc-
Station #9, #10 en #13. f 40,-- per stuk. Tevens Bubble Bob-
ble voor MSX-1 op cartridge voor f 25,--. Tel.: 02290-
70618.

Te koop: Sanyo MPC-100 MSX-1 computer, Canon printer met 10
rollen printerpapier, WH-Smit datarecorder, 60 cassettes in
twee koffers, boeken, kabels en zwart/wit TV. 02230-34382.

Gezocht: Programma's die gebruik maken van MSX-DOS 2.20. Al-
les is welkom. Tel.: 02290-43756.

Te koop aangeboden: MT-Telcom II modem met bijpassende RS232
interface. T.e.a.b. Tel.: 02290-36848.

Te koop: Sony MSX plotter met bijbehorende software. Geheel
compleet. Bel 02286-1947.

Te koop: Multi-cartridge, 768 KB. Info bij MSX-Club West-
Friesland.

Bel ook eens met BBS West-Friesland. Met actuele clubinfo en
het laatste nieuws over hardware-ontwikkelingen. In dit BBS
vindt U een speciaal hardware-menu. Sysop: Bas Kornalijs-
slijper. Iedere dag on-line van 23.00u tot 6.00u.

==[BBS MSX-Club Kennemerland]==
| 21Mb Meer dan 300 Downloadfiles SySop:Willem RGB 3.1 |
| On-line Zo/Do 22-06 u. Vr/Za 22-20 u. ANSI NBBBS-lid |

==[023--27 01 01]==

LET OP!!!!!!
EERSTVOLGENDE CLUBDAG
OP 27 MAART 1993